

ՔԱՂԱՅԱՐԱՆ ԵՄԱՐԹԻՆ

Վիճակ, 28 Սեպտեմբեր, 1890:

Գերմանիոյ Գոլիքեմնի Կայսրը Ռուսիոյ Կայսեր այցելութեան երթալէն քիչ մ'աւելոր Աւստրիոյ Կայսեր այցելութիւնն ընդունեցաւ ի Ռուսոյդը Եւրպիոյ մէջ: Նմանապէս Գերմանիոյ Կայսրը Հոկտեմբերի սկիզբն Աւստրիոյ Կայսեր փոխադարձ այցելութեան պիտի գայ ի Վիեննա, ուր արդէն միմեանք պատրաստութիւնը կը տեսնուին Վերնապառ նիւն ու Փրանկիսկոս Յովսէփ Կայսեր արտակից բարեկամ մեծաւոր փառաւորութեամբ ընդունելու:

Սոյն այցելութեանց ժամանակ կը կատարուին ընտանեկան նանդէսք, զորանանդէսք, խորհրդակցութիւնք ու քանակեցութիւնք, եւ այս վերջին մասն ի զուի նանդիներն են ընդ նանդապէս երկու կողմանց առաջին պաշտօնեաները: Ոմանք այս այցելութեանց ալ եւս կարեւորութիւն չեն տար, նամարելով որ պարզ քաղաքավարական այցելութիւնք են. սակայն երկու ամուսան միջոցին մէջ երեք միծ պետութեանց Կայսերաց իրարու հետ տեսնուիլն իրարու փոխադարձ այցելութեան երթալը քառական նշանակալից ղէտք մըն է յորտալի քաղաքականութեան վրայ կարեւոր ազդեցութիւն ընելու նամար:

Փորձուցալի տէրութեան մէջ յառաջունան նախարարութիւնը չըզգաւ տիրել եւ արմատ արծակել: Գրեթէ ամէն ամիս փոքր ինչ խռովութիւնք երեսն կու գան, եւ թէեւ դարձեալ դիւրաւ նանդարտութիւնը կը տիրէ, սակայն ամսամասնակեայ է եւ տժգոհ կուսակցութիւնն երբեք չի նանդչիր:

Այս ամուսան մէջ եղած խռովութիւններն արդարեւ միծ նշանակալի են ունին, վասն զի որչափ երաց ընկացդէն կը տեսնուի, Փորձուցալի ռազմավարականք եւս Պրագիւիոյ օրինակին հետեւելով տէրութիւնը կ'ուզեն ռազմականութեանը դարձնել, եւ եթէ մեծ մտադրութիւն չուղղուի անոնց վրայ, սոյն տժգոհութեան տարբորման վիճակին մէջ զիւրաւ ի զուի:

Կ'ելլէ Գաղղիոյ միծ նախարարականութիւնը կոնակ տունով:

Գործաւորաց դասը քառական ժամանակէ վեր սկսաւ դարձեալ խլրտիլ: Աստ անդ աշխատիլը կը զանան, քանիտղ կը նրատարակեն, փորրիկ խռովութիւններ կը յարուցանեն. միով քանիս գործաւորաց խնդիրը զեռ վառ է եւ տարւէ տաքի, ամին ամիս զգաւարար կը ծաւալի:

Ինչպէս ծանօթ է ընկերավարականաց եւ գործաւորաց խնդիրն ու նպատակն յնդշանուլն ի մի կը յանգի. որչափ որ ընկերավարականք կը զօրանան եւ յանդգնարար սասարգք կ'ելլեն, նոյնչափ ալ գործաւորաց դասը քաջակրօնիւն կը զգնաւ եւ նորոպնոր պահանջումներով նրապարակ կ'ելլէ: Այսօր կրնանք նամարձակել նատաւելու, թէ գործաւորաց դասուն պահանջումներն չտի ու սանման պիտի չունենան, ցորչափ գործաւորաց դասն ընկերավարականաց հետ միեւնոյն նպատակին յետամուտ կ'ըլլայ:

Բոլոր աշխարհի նատարրքիք տեսնել, թէ քիչ հետեւութիւն պիտի ունենայ ընկերավարականաց Գերմանիոյ մէջ կատարելի հանդէսը. անշուտ այս հանդէսն առիթ պիտի ըլլայ զանոնք աւելի սերտիւ իրարու հետ կապելու եւ ազատադէմ իրենց սկզբունքները քարոզելու:

ԲՈՎԱՆ ԴԱՎՈՒԹԻՆ

ՌԻՅԻՄԵՆԿԱՆ

ՊԵՏՄԱՐԻՆԿԱՆ — Պատմական արժէք Ազաթագեղայ. 225:

ՊԵՏՄԱՆԿԱՆ — Ազգաբնութիւն Ազնուական զարմն Տիգրանց. 230: (Պատկերաւ):

ՄԵՏԵՆԻՆՍԿԱՆԿԱՆ — Մլորատ, Բնաշխարհ Հայաստանայ. 234:

ԴԻՏՈՂԻԹԻՆՍԿԱՆ — ՄԷ. 238:

ԳՐԱՎԿԱՆ — Ազգայն նրատարակութիւնը 1889 տարւոյ. 238:

ՅԵՆԻՅԵՆԿԱՆ

ՆՈՐԱՄԱՆԻԿԱՆ — Թանկագին մահակալ մը. 239:

ՏԵՏԵՆԿԱՆ — Չուոց վրայն Թընոց սեռը մանչւալ. 239:

ՄԵՆԴԱՄԱՆԻԿԱՆ — Ազամանի ծագումը. 239:

ԳՐԱՎԿԱՆ ԵՆՈՒԹԻՆ 240:

ՀՐԱՍՏՈՐԵՅԻՅ ԵՊ ՊԵՏԱՍՏՈՒՄԵՆՏՈՒ ԽՍՐՈՎԻՐ

Գ. ՌԱՓԱԵԼ Վ. ՊԱՐՈՆՅ

ՎԻԵՆՆԱ, ՄԻԻԲԵՐԵՆ ԳՐԱՐԱՆ